

ZŘÍDLA

KRISTÝNA
SNĚGOŇOVÁ

Do ticha něco zacvrkalo a hned zase umlklo. Pak se z dálky ozval hukot. Strnuli jsme a počkali, dokud po mostě za námi neproduněl vlak.

„Možná jsme neměli jít sami,“ řekla Lída, když se svět zase ponořil do ticha.

Zvedl jsem oči ke zdi. Jen pár metrů za ní leželo brněnské Zřídlo s pořadovým číslem dvě, kterému jsme kvůli jeho poloze i velikosti přezdívali Komár. „Sám bych se bál, proto jsem vzal tebe.“

Lída se nadechla. „Kdybys nebyl...“ začala, ale pak jen zavrtěla hlavou a neřekla nic a já byl rád, protože nic z toho, co říct mohla, jsem slyšet nechtěl.

Prošlapal jsem jí cestu ke zdi, pak jsme podél ní pokračovali, dokud jsem nenašel místo, kde byl ve zdi kousek vyhlodaný. Kusy ostnatého drátu na vrcholu se už jen bezmocně kroutily.

„Vyhodím tě,“ navrhl jsem.

Lída si povzdechla, ale když jsem propletl prsty, setřásla z ramen sako a odhodila spisovku do špíny na zemi.

Obrátil jsem oči v sloup. „Proč jsi to nenechala v autě?“

„Kdybys mi, ty blbče, řekl, že jdeme sem, ze všeho nejdřív bych se převlíkla.“

Šlápla mi do dlaní a vyšvihla se nahoru. Úzké šaty se jí vyhrnuly až k pasu a ona zůstala sedět obkročmo na vrcholu zdi jen v punčochách a hedvábných kalhotkách.

„Ale to by byla škoda,“ pochválil jsem ji.

Tentokrát protočila panenky ona. „Děláš, jako bys mě nikdy neviděl.“

„Už jsem zapomněl. Kdybych tušil, že je to jednorázovka, pořídil bych si nějaký úchylácký fotky, zatímco jsi spala.“

Lída chtěla něco říct, ale místo toho jen zvedla ruku a zatnula ji v pěst. Poslouchala. Mezi stromy něco znovu zacvrkalo, a i když to byl jen hmyz, najednou jsem si uvědomil, jak nepříjemný pocit sílí. Litoval jsem, že šla Lída první, že je tam nahore všem na očích, ale komu vlastně, když tu nikdo, a hlavně nic není?

Nic, opakoval jsem si a to poznání do mě naražilo jako demoliční koule. Na moment jako bychom byli i my normální lidi, kteří o Zřídlech nevědí a necítí je, jen znervózní, když jsou jim moc dlouho moc blízko. Jak to, že jsem nepochopil hned, co to bolavé prázdno znamená? Přece jsem to řekl sám – Gabin tu měl čerpat, ale nebylo co, i když mělo být Zřídlo plné.

„*Nic* tu není,“ zašeptal jsem.

„To je pitomost.“ *Lída* přehodila přes vrchol zdi i druhou nohu. „*Komár* je přímo tady, těžila jsem ho stokrát.“

„*Já* taky. Možná proto.“

Z dálky se ozvaly hlasy a smích, někdo se k nám po stezce blížil. Odrazil jsem se od svahu, chytil okraje zdi a vytáhl se nahoru s mnohem větší námahou, než jsem čekal – poslední dobou jsem se cítil jak vyždímaná houba. *Lída* naštěstí nic nepostřehla; posadil jsem se vedle ní a protřepal si ruce. Po stezce pod námi prošla parta lidí, nohy se jim pletly, hulákali a smáli se. Nepohnuli jsme se, dokud ticho znovu nerušilo jen naše oddechování. Pak jsem ze zdi seskočil a pomohl dolů i *Lídě*. Stáhla si šaty ke kolenům, schovala za uši vlasy, které se jí uvolnily z culíku, a už zase vypadala dokonale. Přistihl jsem se, že i když jsme spolu rok skoro nepromluvili, i když byla *Soňa*, *Bela* a všechno to kolem... I když jsme oba starší a unavenější, její krása mi pořád dokáže vyrazit dech.

„Myslíš, že jsme ho mohli vyčerpat?“ zeptala se.

To by byla novinka – většinou jsme se báli toho, abychom nečerpali málo, *Zřídla* se nepřeplnila a nebouchla nám pod nohama, proto jsme ostat-

ně energii těžili. Všechny ty *malé dobré skutky*, jak Lída s oblibou říkala – opravování prasklých žárovek a mazání sprostáren ze skel zastávek – byly jen způsob, jak se vytěžené energie zbavit.

Pokrčil jsem rameny. „To se asi brzo ukáže.“

Rozhlédli jsme se.

Sklad maziv, který jsme oba znali, byl tmavý. Vrstvou rzi potažený mostový jeřáb nad námi a kolem nás plastové nádrže a sudy srovnané jako vojáci v dlouhých řadách. Procházeli jsme mezi nimi, v tichu tak hlubokém, až se mi zdálo, že se na nás lepí. Zaráželo mě, jak ve vzduchu chybí vůně Zřídla, když není tam, kde být má.

Lída si zula lodičky, vzala je do ruky a pokračovala bosá. „Něco tu je, ale Komár to není.“

I já to cítil, cosi ledového, jako bychom překročili neviditelnou hranici mezi dubnem a lednem a všechno kolem z minuty na minutu spálil mráz. Přeběhl mi po zádech, zakousl se zezadu do krku. Podíval jsem se na Lídu. Pohled upírala do tmy mezi sudy, od pusy jí stoupala pára, na obočí a koncích řas se třpytila jinovatka.

Pak jsem mezi nosníky zaslechl šepot. Nesrozumitelné šumění hlasů, které tu být neměly, ale byly.

V první chvíli jsem si nebyl jistý, jestli se mi jen nezdá, ale pak zašeptala Lída: „To mi připomíná hřbitov. Když se šestka dlouho nečerpá, kvůli všem těm hrobům jsou tam pak slyšet...“

Nedokončila a já věděl proč a ona věděla, že to vím, a na okamžik bylo ticho mezi námi ještě těžší. Vydali jsme se dál do tmy a já cítil, jak se Lída připravuje na cokoliv, co by tam na nás mohlo čekat, jak jí mezi prsty poskakuje čím dál víc jisker, a její

nervozita byla jen odrazem té moje. Měl jsem pocit, že mě každou chvílí vezme za ruku, a já bych se nebránil, ale neudělala to.

Zastavila a odložila lodičky na plastovou nádrž. „Pod tím betonem...“

Dlouho jsem tu nebyl, ale lhal bych, kdybych tvrdil, že si nevzpomínám, kde Zřídlo bylo. *Bylo*, ne *je*, protože i když jsme se k němu blížili, nenacházel jsem ve vzduchu víc než náhlou ostrou zimu.

Šepot zesílil.

Pomaloučku jsem si klekl a položil ruku na zem. Zpočátku jsem necítil nic, a tak jsem na beton zatlačil víc. Dlaní mi proběhlo zachvění, jako bych zkoušel, co se stane, když zásuvku polaskám vidličkou.

Pocit, že je někdo za námi –

Prudce jsem se ohlédl a vydechl. Krom nás tu nebyl nikdo, okolní tma se ani nepohnula. Chvíli jsem do ní zíral, snažil se ji prohlédnout jako závěs, za kterým se míhají stíny – nedokázal jsem rozeznat víc, ale cítil jsem, že tam jsou, a z toho vědomí mi naskočila husí kůže.

Když jsem v dlani ucítil další zachvění, jako by mi po ní přeběhly neviditelné prsty, otočil jsem se ke Zřídlu. „Nic podobného jsem nikdy neviděl.“

Lídin hlas byl sotva víc než šepot. „Ani já ne. I když... Poslední dobou mám pocit...“ Zavrtěla hlavou. „Co s tím?“

„Rozlámu to,“ rozhodl jsem, a pak jsem si uvědomil, že to neudělám. „Nebo to spíš budeš muset rozlámat ty.“

Lída si dřepala vedle mě. Sukně se jí už zase vyhrnula, ale tentokrát jsem se nedíval. „Je to dobrý nápad?“

„Není, ale jiný nemám. Co ty?“

„Zavolat doktora a probrat to s ním?“ navrhla.

„Probrat co? Kontrola Zříděl je... naše povinnost. Dokud nevíme, co s Komárem je, nemáme co probírat.“

Lída zaváhala. I když mohla, nepřipomněla, že si povinnosti už dlouho neplní. Pravidla nikdy neporušovala ráda a po tom, co se stalo, když jsem ji k tomu přemluvil, jsem nemohl čekat, že je nadšeně poruší znovu.

Jenže ani jí se odtud nechtělo, aniž by pochopila.

Položil jsem na zem i druhou ruku a podíval se na Lídu. „Když to nezkusíš, zkusím to sám. Ale nemám ponětí, jak to dopadne.“

Nejspíš jsem to neměl říkat, protože se na mě podívala a v očích měla to, čeho jsem se tak dlouho bál. *Ona to ví*, napadlo mě, a současně *Neví a nedozví se to, když teď hned zmlkneš*.

Lída vydechla obláček páry. „Fakt nejsi zvyklý prosit o pomoc, co? Zní to spíš jako vydírání.“

„Nevydírám, jsem jen upřímný.“ Promnul jsem si zátylek. „Víš, jak dlouho jsem to nedělal. Už... jsem vyšel ze cviku.“

Pozorovala mě a já cítil, jak mi po zádech začíná stékat pot, i když mi prsty položené na betonu mrzly, ale dokázal jsem pohledem neuhnout. Lída se zhluboka nadechla a přiložila ruce k dílu, doslova. Ze začátku se nedělo nic. Pak teplota ještě o něco klesla a zem se nám pod rukama začala chvět. Trvalo dlouho, než chvění zesílilo natolik, až rozvibrovalo kovovou konstrukci za námi. Tehdy jsem zatnul zuby a donutil se ruce nezvednout, i když mi v uších začalo hučet a před očima

se roztančily barevné skvrny. Na rozdíl od Lídy, která byla energie plná a pomalu ji uvolňovala do země, jsem si připadal, jako bych se holýma rukama snažil zadržet lavinu. Ostrý pach ozonu všude kolem a tlak, jako by se na mě sesouvala celá hora. Rozbouřená energie se mi valila mezi prsty, štípala na každém kousku odhalené kůže a zem pod námi praskala čím dál víc, moc rychle, až moc rychle –

DOST.

Prudce jsem ruce zvedl. Na moment jsem si byl jistý, že uvidím rudou, až do masa seškvařenou kůži – ale ne, jen jsem se trochu klepal.

Lída zatínala zuby, vlasy jí padaly do očí, na tvářích naskakovaly červené fleky. Vzduch zhoustl, čas zpomalil jako sražené mlíko. Energie kolem nás pohlávala v dlouhých modrých provazcích.

Hlasy už nešeptaly, ale burácely jako bouře.

Pak podlaha praskla.

Lída pohotově zvedla ruku a úlomky betonu zachytila – zůstaly viset ve vzduchu jako na neviditelných provazcích a pomalu se otáčely kolem dokola. Druhou rukou zatlačila o něco víc a prasklina se zvětšila. Najednou to šlo snadno. Ven se vyhrnula suchá šedá zemina, jako by v hlučinách číhalo něco, co se už dlouho toužilo prodrat ven.

Narovnal jsem se. Lída seděla na patách proti mně, po spáncích jí stékal pot, zuby drkotaly zimou nebo možná jen únavou.

„Promiň,“ zamumlal jsem. „Už jsem nemohl.“

Znovu ten pohled.

Ví to. Tentokrát to bylo jen suché konstatování; žádný falešně nadějný hlas, který by se mě pokoušel přesvědčit o opaku, se neozval. *Ví, že nemůžu, a ví taky proč.*

„Nech to být,“ řekla Lída, a když se podívala na vzniklou díru, ještě jednou: „Nech to být, Luko.“

Než jsem mohl něco říct, a že mě moc nena- padalo co, pokračovala v lámání země. Uvědomil jsem si, že neznám nikoho, kdo by se pokusil obna- žit Zřídlo, že tu možná děláme něco, co už dlouho nikdo nedělal, co nikdy nikdo neudělal. Něco ne- možného, nemyslitelného a snad i nepřipustného. Další špatnost, další chybu, další –

Na povrch se začaly drát starší vrstvy zemi- ny a spolu s nimi se z hlubin vyvalila ledová tříšť. Lída se jí nadechla a rozkašlala se, já cítil, jak mi kolena, na kterých jsem klečel, mrtví.

Kusy betonu a tvrdé hlíny.

Kamení, štěrk.

A pak první mrtvola. Šedě mramorované tělo, které roztrhly plyny, podivně lepkavé vnitřnos- ti, prázdné oční důlky a křečovitě otevřená pusa bez jazyku, zato hemžící se larvami, rány poseté masačkami, které tak hluboko v zemi ani nemohly žít, klást vajíčka a vyvíjet se. Puch rozkladu, sta- rá krev a zkažené maso, omračující mračno hnilo- by, které mě zasáhlo do žaludku tvrdě jako pěst a Lídu donutilo otočit se a zvracet.

Vyskočil jsem na nohy, ale pohled jsem odtrh- nout nedokázal – a přitom nebylo nic, na co bych se chtěl dívat míň než na to zčernalé maso, které jako by se pod nánosem hmyzu dál svíjelo bolestí. Zpo- za mužova ramene trčely nepřirozeně pokroucené

prsty ruky, která mu nepatřila, a z hlíny pod ní se draly krví spleené vlasy někoho dalšího.

Lída za mnou už dávala nasucho, puch ve vzduchu navzdory mrazu nepolevoval. Jasně modrá vlákna uvolněné energie nad tím vším vlála jako stuhy a drobné úlomky betonu se ve vzduchu dál pomalu otáčely.

„To je... člověk.“ Lída se rozkašlala, oči plné slz. „Panebože...“

Za dlouhé roky služby jsem toho viděl spoustu, nepočítaně mrtvých a část z nich jsem zabil sám, ale něco tak hrozného jsem neviděl nikdy. Tělo zamořené hmyzem, droboučké kukly v rozteklých rysech, larvy přilepené k pramínku černé krve pod nosem. Všechno bobtnající a hnijící... a současně zvláště živé... živější než před smrtí. Z toho pohledu se žaludek zvedl i mně. „Dva, možná i víc.“

Lída se na mě skrz slzy zadívala a já najednou zatoužil, abych sem vzal místo ní Martina. Neměl jsem ponětí, co se tu stalo, ale nechtěl jsem, aby toho byla součástí zrovna Lída.

Dávali jsme se na sebe beze slova a oba cítili stejnou hrůzu.

FANTASTICKÁ
EPOCHA

Kristýna Sněgoňová
Zřídla

Ilustrace na obálce Wayne Miller.
Grafická úprava obálky Lukáš Tuma.
Edice Fantastická Epoque.
Edici řídí Pavlína Kajnarová a Leoš Kyša.
Redakce Judith Random.
Vydalo Nakladatelství Epoque s. r. o.,
Kaprova 12, 110 00 Praha 1,
v roce 2019 jako svou 720. publikaci.
První vydání, 400 stran.
Sazbu provedl Jaroslav Uhlíř.
Vytiskl Akcent tiskárna Vimperk, s. r. o.

Knihy **Nakladatelství Epoque** můžete zakoupit
u svého knihkupce nebo si je lze objednat
písemně na adrese: **Kaprova 12/40,**
110 00 Praha 1 – Staré Město,
telefonicky na čísle: **224 810 353,**
e-mailem na adrese: **objednavky@epocha.cz,**
nebo na internetové stránce: **www.epocha.cz**

facebook.com/fantastickaepocha
facebook.com/nakladatelstvi.epocha